

Відгук

Офіційного опонента доктора медичних наук, професора Булавенко Ольги Василівни, на дисертацію Коновал А.О. за темою: «Клініко-лабораторні аспекти діагностики і терапії хворих на хронічний сальпінгоофорит», подану до спеціалізованої вченої ради Д.64.600.01 при Харківському національному медичному університеті на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.01 - акушерство та гінекологія

Актуальність теми дисертації.

Необхідність збереження та відновлення репродуктивного здоров'я жінок все більше набуває особливої значущості у зв'язку зі збільшенням кількості хронічних запальних захворювань органів малого тазу, з недостатністю знань патогенетичних механізмів запальних реакцій при наявності або відсутності мікробного агента, з особливостями клінічного перебігу неспецифічного хронічного сальпінгоофорита, що створює значні труднощі ранньої діагностики, з недостатньо високою ефективністю існуючих методів лікування. Хронічні запальні захворювання жіночих статевих органів є причиною жіночого безпліддя у 70% випадків і порушень менструальної функції у 5-18% випадків.

Різноманіття етіологічних факторів інфекційних запальних захворювань малого тазу обумовлена пристосованістю мікроорганізмів до впливу хімічних препаратів, створенням умов для виникнення резистентних до лікарського впливу штамів, що стали володіти комплексом нових властивостей, які роблять їх стійкими до впливу імунної системи.

В останні роки виявлено, що стан неспецифічного, гуморального і клітинного ланок імунної системи при хронічних запальних процесах має суперечливі дані.

Актуальність даної проблеми визначається, насамперед, тим, що не існує остаточного алгоритму діагностики і тактики лікування пацієнток з

хронічним сальпінгофоритом. Це нерідко призводить до частих рецидивів захворювання та розвитку ускладнень, що в свою чергу веде до зниження репродуктивного потенціалу.

Неоднозначність тактики ведення означених пацієнток, а також багато питань патогенезу, діагностики і лікування хронічного сальпінгофориту у жінок залишаються невирішеними, і потребують подальшого вивчення.

Втілення в медичну практику сучасних методів дослідження дозволяє з нових позицій розглядати цю проблему, шукати більш удосконалені засоби корекції та профілактики ускладнень. Питання вибору раціональної патогенетично обґрунтованої терапії не втрачає своєї актуальності, з урахуванням поширеності даної патології та стає усе більш соціально значущим. Комбінована терапія хронічного сальпінгофориту з використанням імуномодуляторів має великий терапевтичний потенціал. Її використання є технічно простим. В дисертаційній роботі Коновал А.О. за темою: «Клініко-лабораторні аспекти діагностики і терапії хворих на хронічний сальпінгофорит», автор поставила за мету удосконалити діагностику та підвищити ефективність терапії хворих на хронічний сальпінгофорит на основі вивчення імунологічних та мікробіологічних особливостей організму.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих в дисертації, їх достовірність.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих автором у дисертації достатня. Це підтверджується кількістю клінічних досліджень. У цілому обстежено 105 пацієнток віком від 25 до 39 років: першу групу становили 35 жінок хворих на хронічний сальпінгофорит, яким обстеження і лікування проведено відповідно до наказу МОЗ України від 15.07.2011 р. №417 «Про організацію амбулаторної акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні»; 2 група – 35 жінок хворих на хронічний сальпінгофорит, у яких обстеження включало дослідження

мікробіоценозу, імунного та цитокінового стану, а лікування проведено з використанням імуномодуляторів, діючою речовиною яких є а-інтерферон, згідно виявлених імунологічних порушень, а саме в дозі 500000 МО 2 рази на добу через 12 годин, курс лікування 10 днів; 3 контрольна група – 35 практично здорових жінок.

Для вирішення завдань, сформульованих у роботі дисертант поступив методично вірно, послідовно виконавши усі етапи дослідження. Вирішивши поставлені завдання, автор розкрив нові особливості діагностики та лікування жінок хворих на хронічний сальпінгоофорит, зробивши таким чином вклад в одну з важливих проблем акушерства та гінекології.

Спектр методик досліджень, що проводився, обґрунтований. Автором задіяні адекватні, відносно здобуття корисної інформації, методики.

У достовірності та обґрунтованості інформації переконує детальне ознайомлення з ілюстративним матеріалом і результати вибіркової перевірки цифрових даних.

Наукова новизна отриманих результатів.

На основі проведеного дослідження хронічного сальпінгоофориту автором визначено здатність нейтрофілів виконувати антимікробну функцію за рахунок утворення позаклітинних пасток.

Доведено, що дисбаланс цитокінового статусу підтримує імунозалежне запалення, а також пов'язані з ним порушення процесів апоптозу та обумовлює розвиток інтерлейкін-залежного вторинного імунодефіцитного стану.

Доповнені дані імунопатогенезу: тривала продукція прозапальних цитокінів приводить до виснаження клітинної ланки імунітету, пригнічення процесів неспецифічного захисту організму, що є вирішальним у формуванні імунопатологічних механізмів супресії клітинного імунітету.

Автором досліджена здатність ізолятів мікроорганізмів утворювати щільну мікробну біоплівку з вибірковою чутливістю до фармацевтичних препаратів.

На підставі проведених досліджень розроблений комплекс лікувально-діагностичних заходів, основою якого є дослідження імунного стану та застосування імуномодуляторів.

Практичне значення отриманих результатів.

На основі визначення у стані біоплівки антибіотикочутливості та антибіотикорезистентності мікроорганізмів, виявлених у хворих, та діагностики вмісту нейтрофільних позаклітинних пасток, що здатні ефективніше, ніж жива клітина, вловлювати частинки латексу і будь-який антиген, а також виявлення порушення імунного статусу з пониженням абсолютних значень субпопуляцій Т-лімфоцитів та підвищенням клітин-«маркерів» апоптозу й циркулюючих імунних комплексів з дисбалансом цитокінового статусу, автором запропоновані оптимальні схеми діагностики та комбінованої терапії хворих на хронічний сальпінгоофорит, що сприяє покращенню репродуктивного здоров'я жінок, зменшенню кількості ускладнень.

Матеріали дисертації впроваджені в практику комунальних закладів охорони здоров'я: Харківського регіонального перинатального центру КЗОЗ «ОКЛ – ЦЕМД та МК», Харківського міського пологового будинку №1, №2, гінекологічного відділення Куп'янської центральної міської лікарні в Харківській області, теоретичні положення й практичні рекомендації дисертації використовуються в педагогічному процесі кафедр акушерства та гінекології Харківського національного медичного університету.

За матеріалами дисертації опубліковано 22 друкованих праці, із яких 4 статті в профільних фахових виданнях, 2 у зарубіжних наукових виданнях, 14 тез в матеріалах науково-практичних конференцій, отримано 2 деклараційних патента України на корисну модель.

Ознайомлення з публікаціями та авторефератом показало, що вони повністю відображають основні положення, висновки та рекомендації, які були сформульовані в дисертації.

Оцінка змісту роботи, її завершеності, висновків і практичних рекомендацій.

Дисертаційна робота є комплексним дослідженням з використанням клінічних, мікробіологічних, імунологічних, біохімічних, ультразвукових, інформаційно-аналітичних, статистичних методів дослідження. Дисертація виконана на високому науково-медичному рівні.

Робота викладена на 198 сторінках комп'ютерного тексту й містить анотацію, вступ, огляд літератури, матеріали і методи дослідження, результати роботи, їх аналіз та узагальнення, висновки, практичні рекомендації, список використаної літератури, додатки (всього 286 бібліографічних описів, із них 94 іноземною мовою). Робота містить 32 рисунка та 16 таблиць. Оформлення дисертації відповідає встановленим вимогам.

Структура викладу результатів наукового дослідження класична. У вступі автор переконливо обґрунтовує обраний напрямок досліджень, чітко визначає мету і завдання, наукову новизну і практичне значення роботи, результати впровадження отриманих даних.

Огляд літератури дає повне уявлення про наукову тему. Огляд літератури містить сучасні погляди вітчизняних і зарубіжних авторів, детальний критичний аналіз даних відносно вивчення патогенезу і корекції ускладнень у жінок з хронічним сальпінгоофоритом. Наводяться нові дані, що стосуються патогенетичних аспектів і лікування цієї патології, що свідчить про глибоку обізнаність автора. Розділ викладений послідовно і грамотно.

У другому розділі приведена характеристика обстежених жінок, етапи дослідження з детальним описом сучасних, інформативних методик, які відповідають поставленим у роботі завданням.

Заключення

Усе вищевикладене дозволяє дійти висновку, що дисертаційна робота Коновал А.О. є завершеною самостійною науковою працею, в якій отримані нові, обґрунтовані результати, що у сукупності вирішують актуальне науково-практичне завдання – покращення репродуктивного здоров'я жінок. За своєю актуальністю, науковою новизною, практичним значенням одержаних результатів, обґрунтованістю положень та висновків, по об'єму, оформленню та характеру представлених даних робота відповідає вимогам п. 11 «Порядку присудження наукових ступенів» затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013р. № 567 із змінами відповідно до постанови Кабінету Міністрів України №656 від 19.08.2015р., що пред'являються до кандидатських дисертацій, а автор заслуговує на присвоєння наукового ступеня кандидата медичних наук.

Офіційний опонент

Завідувач кафедри акушерства та
гінекології Вінницького національного
медичного університету ім. М. І. Пирогова
МОЗ України, доктор медичних наук, професор

О.В. Булавенко

